

7.3.2017

Lohjalla

Löytöretkellä ympäristöömme, maisemaamme ja arkkitehtuuriin. Nämä ovat teemoja, jotka siivittävät uutta kuviskummiutta.

Olen toiminut maisema-arkkitehtuurin, kaupunkisuunnittelun ja asumisen kysymysten parissa kymmenisen vuotta. Paljon lyhyemmän aikaa kuin mitä olen harrastanut taiteita. Tänä aikana on ollut mielenkiintoista kulkea polkuja, joilla ei koskaan tiedä, mitä kulman takana odottaa.

Kun aikoinani aloitin maisema-arkkitehtuurin opinnot, takanani oli vuosia viestinnän parissa. Arkkitehtuurin ja maisema-arkkitehtuurin opinnoissa minua askarrutti kerta toisensa jälkeen se, miten meitä opiskelijoita pyydettiin suunnittelemaan kohde jos toinenkin ilman, että tiesimme kenelle suunnittelimme.

Ensimmäisen ”ahaa” -elämyksen koin, kun löysin ympäristöpsykologian. Ja toisen, kun sain käsiini tanskalaisen arkkitehdin Jan Gehlin kirjoitukset kaupunkiympäristöistä: siitä, miten arkkitehtuuri vaikuttaa meidän kaikkien käyttäytymiseen. Sittemmin olen perehtynyt kodin merkitykseen, ja saanut lukuisia oivalluksia arkkitehtuurin ja kokemuksellisuuden kohtaamisesta.

Kuuntelin Jan Gehlin luentona helmikuussa 2017 Aalto-yliopistossa. Jälleen kerran Gehl muistutti, että arkkitehtuuri ei ole vain muodonantoa. Arkkitehtuuri on ennen kaikkea vuorovaikutusta ihmisten ja rakennusten välillä. Parhaimmillaan rakennukset ja niiden väliin jäävä tila saa meidät viihtymään ja kokemaan uusia asioita, havainnoimaan ympäristöämme. Syntyy kohtaamisia ja yhdessä tekemistä, oivaltamista ja elämää.

Itse vertaan rakennusten väliin jäävää tilaa kuvataiteessa usein toistuvaan käsitteeseen ”negatiivinen tila”. Se on tilaa, joka jää kuvassa olevien hahmojen, esineiden tai vastaavien väliin. Tilaa, johon emme ehkä kiinnitä huomiota, mutta jolla on ihan yhtä suuri merkitys kuin niillä hahmoilla tai esineillä, joita kuvassa näemme.

Samalla tavalla rakennusten väliin jäävä tila saa merkityksiä ja luo kokonaisuutta. Ja siihen tilaan on hyvä kiinnittää huomiota – ja siihen, kuinka me ihmiset tilassa liikumme. Mitkä paikat koemme mielenkiintoisiksi? Miten näkymät avautuvat? Kutsuuko jokin paikka pysähtymään? Pysähtyvätkö muutkin? Mistä tekijöistä syntyy mielenkiintoinen ja kutsuva kaupunkitila? Voiko kaikkea edes suunnitella?

Lohjanseudun kuvataidekoulu on mukana [Salvos-hankkeessa](#), joka on löytöretki arkkitehtuurin maailmaan. Kiitos, että saan olla tällä matkalla mukana.

Eija Hasu

Maisema-arkkitehti, kaupunkisuunnittelija ja tutkija
Kuviskummi 207-2019

Mielenkiintoista katutilaa Malmön Västra Hamnenin Bo01-alueelta. Koskaan ei tiedä, mitä kulman takaa paljastuu.

Kuva: Eija Hasu